

Ani s případným příchodem předpovídaných srážek však nelze počítat se zásadním zlepšením v případě hydrologického sucha. S ohledem na to, že aktuální suchá epizoda je čtvrtou v posledních pěti letech a probíhající změna klimatu pravděpodobnost sucha zvyšuje, doporučili přítomní experti následující okamžitá opatření.

Veřejná správa i samosprávy by například měly kromě existujících portálů www.chmi.cz (meteorologické a hydrologické sucho) a www.intersucho.cz (zemědělské sucho) využívat i integrované informace ze systému HAMR (<http://hamr.chmi.cz/>). Je třeba dále klást důraz na zvyšování odolnosti celé společnosti vůči dopadům sucha a nedostatku vody a problém řešit uplatněním preventivních a systémových opatření. Omezující opatření na straně spotřeby či poskytování finančních kompenzací za sucho, nejsou v budoucím klimatu udržitelným řešením. I proto je důležité, aby se každý z nás choval ve spotřebě zodpovědně.

Systémové řešení zejména zemědělského sucha vidí experti v podpoře odrudové, plodinové diverzifikace a pěstebních systémů (např. odrudové a plodinové směsi; agrolesnictví atp.) včetně podpory nákupu vhodné techniky. K tomu je třeba odstranit překážky bránící jejich rychlému využití. Experti dále navrhuji podporu zavádění moderních postupů v oblasti zpracování půdy např. „no-till“ s meziplovinami, které povedou ke zlepšení půdní struktury, omezení eroze a zvýšení retenční schopnosti půdy. Proto je podle nich třeba co nejdříve podpořit rychlé provozní testování optimálních postupů, včetně demonstrace v reálných podmínkách pilotních farem tak, aby bylo možné programy podpory správně nastavit a technologie aplikovat.

Zásadní je podle nich pokračovat v podpoře budování soustav vodních nádrží se zásobní, protierozní i protipovodňovou funkcí a posilovat vodní zdroje a jejich ochranu prioritně v místech s napjatou vodní bilancí. V těchto ohrožených místech je také nutné více se soustředit na podporu lepšího využívání vodních zdrojů.

Experti dále apelují na zvýšení úrovně právní ochrany vodních zdrojů. Transparentní odpovědnost za strategické a operativní rozhodování o vodních zdrojích by měla přesahovat volební cykly. Narovnané by také měly být disproporce mezi úhradami za povrchové a podzemní zdroje vody.

„Samozřejmě jsou zcela zásadní i opatření v krajině, jako je podpora realizací pozemkových úprav či obnova a budování efektivních závlah. Je třeba je však zavádět systémově po posouzení důsledků opatření na celé povodí a s ohledem na měnící se klimatické podmínky,“ vysvětlil jedno z navrhovaných řešení profesor Trnka, vedoucí Sekce klimatických analýz a modelování Ústavu výzkumu globální změny AV ČR.

Experti navrhuji pro co nejširší a nejrychlejší rozšíření těchto postupů využívat podpůrných opatření jako jsou například zrychlené odpisy, krytí úroků ze splátek apod.

Jako poslední, nicméně zásadní krok, navrhuji systematicky zvyšovat společenské povědomí o problematice vodních zdrojů i možnostech jejich lepšího využívání všemi sektory.

Na přípravě TZ se podíleli pracovníci těchto institucí:

Státní pozemkový úřad

Ústav výzkumu globální změny AV ČR

Český hydrometeorologický ústav

Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka

Povodí Moravy a Povodí Vltavy

Výzkumný ústav rostlinné výroby

Česká zemědělská univerzita v Praze

Mendelova univerzita v Brně

Zdroj: <https://www.spucr.cz>